

De Zwarte Specht in de Maasduinen

Tekst : Jeu Smeets

Foto's : Vrij Internet

Latijn : *Dryocopus Martius*

Fam. : Picidae (spechten)

Engels: Black Woodpecker

Duitse: Schwarzspecht

De zwarte specht is een zeer opvallende vogel die ongeveer 50 cm. groot is en zoals zijn naam aangeeft inderdaad gitzwart is zowel de mannetjes als de vrouwtjes. Het enige verschil is dat de mannetjes een vuurrode vlek op de kop hebben die direct achter de snavel begint en eindigt onder het achterhoofd en het vrouwtje heeft alleen een veel kleinere rode vlek op alleen op het achterhoofd. De jonge vogels hebben vanuit het nest al een rode vlek op het kopje maar van kleur zijn ze tot de jeugdruï bruinachtig.

De zwarte specht heeft een enorm groot verspreidingsgebied van het verre Azië, met Korea, Japan, Mongolië en doorgaand naar oost Europa is de uitbreiding in het begin van de twintigste eeuw doorgedaan naar west Europa met Scandinavië en zelfs Groot Brittannië tot gevolg. Het is op dit moment is het zelfs een redelijk algemene broedvogel in ons land met naar schatting een paar duizend broedparen. Voorwaarde is wel dat er gemengde bossen voorhanden zijn met voldoende dikke boomstammen om hun nesten in uit te hakken. Deze nesten hebben een diepte van ongeveer 50 cm. en een doorsnee van 20 cm. Ze hebben een voorkeur voor het harde hout van beuken en eiken en zijn dan ongeveer 14 dagen bezig om dit uitgehakt te krijgen. Verder nestmateriaal wordt er niet gebruikt, alleen wat houtspaanders. Opvallend is verder dat alle spechtenholten bij de ingang rond zijn maar van de zwarte specht ovaal. Deze spechtengaten in het harde hout van deze bomen

Mooie spechtenman blijven jarenlang bestaan en zijn een prachtige nestgelegenheid voor kauwen en holenduiven, die er tot in lengte van jaren gebruik van maken.

In het voedselgebruik zijn deze vogels wel gesteld op afwisseling. Hebben zij een voorliefde voor mieren en miereneieren, gemaksvodsel voor het oprapen, hakken zij toch uit dood, en half vermolmd hout, de aanwezige vette houtwormen. Maar ook kevers, slakken, spinnen en rupsen staan op het menu. Als je ook de snavel van deze forse vogel bekijkt kun je het beeld krijgen dat daar niet veel veilig voor is. Als je denkt dat ze van al dat houthakken koppijn zouden krijgen kan ik je gerust stellen. Alle spechten zijn van huis uit voorzien van een soort stootkussen achter de snavel dat al deze harde klappen opvangt.

De zwarte specht is een zeer oplettende en waakzame vogel. Bij verstoring draaien ze zijwaarts rondjes om de boomstam en blijven zo uit zicht maar zelf houden ze om een klein hoekje de boel in de gaten. Het hakken van deze specht gebeurt in en zeer snelle roffel van ongeveer 15 tot 17 slagen per seconde en is op vrij grote afstand te horen. Het andere geluid dat hij

produceert is een schelle lacherige roep en het doet denken aan het uitlachen van de toeschouwer. Dit vertoont in wel enige overeenkomst met de groene specht.

Vrouwtje bij de nestbouw

De broedtijd, die duurt van half maart tot eind mei en omvat, nest uithakken, 3 tot 5 witte, porseleinkleurige eieren leggen, 13 tot 14 dagen, mannetje en vrouwtje om beurten, broeden en afhankelijk van de temperatuur 25 tot 30 dagen jongen grootbrengen en deze nog enige tijd voeren tot volwassenheid. De zwarte specht is een standvogel, d.w.z. ze blijven het hele jaar in de buurt, alleen jong volwassen vogels gaan wat zwerven. Zwarte spechten zijn gebonden aan oude bossen op zandgronden omdat daar de mierennesten aanwezig zijn voor de eerste levensbehoeften. Daarom komen bijna alle broedparen voor in het oostelijk deel van Nederland en op de Veluwe.